

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

18.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[В Успенському соборі почали перекривати пошкоджену ударом рф покрівлю. – Дмитро Марценишин](#)

[Харківський художній музей просить допомоги після обстрілу. – Олексій Содома](#)

[Спадщина у вогні. росія систематично знищує пам'ятки під захистом ЮНЕСКО в Україні та заперечує атаки. – Костянтин Задирака, Олексій Півторак, Андрій Пилипенко, Маріанна Присяжнюк](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Очільника проросійського каналу «Сфера» на Донеччині заочно засудили до 11 років ув'язнення. – Валерія Буняк](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[В Ізмаїлі планують встановити меморіальну дошку Івану Мазепі: що відомо про ініціативу. – Наталя Гаврилова](#)

Креативні індустрії

[Інклюзивний бренд Lady Di Atelier випустив колекцію-присвяту Соломії Крушельницькій. – Катерина Кадакова](#)

Благодійність

[Гурт «Бумбокс» зібрав 10 млн гривень для військових під час двох концертів у Києві. – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[«Сцена5» проведе у Харкові фестиваль «Пляж № 2». – Олексій Содома](#)

Театр

[Волинський театр ляльок представить виставку на міжнародній науково-практичній конференції](#)

Візуальні мистецтва

[Проект Living the War оголошує опенкол для фотографів. – Олексій Содома](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Стало відомо де в Україні покажуть еротичну кінозбірку «Best Erotic Shorts-5»](#)

[Лауреат «Оскара» Матісс Кажа продюсуватиме нову стрічку автора «Ля Палісіади». – Дар'я Лобанок](#)

[Зйомки в зоні відчуження та копродукція трьох країн: Мирослав Слабошпицький розповів про фільм «Радіоактивні». – Поліна Горлач](#)

[Під час Одеського кінофестивалю відбудеться воркшоп про підготовку до написання сценарію. – Діана Горон](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[У Миколаєві для історичних об'єктів виготовлені інформаційні таблички зі шрифтом Брайля. – Микола Шмигін](#)

Література. Книговидання

[Ярослав Мельник став лавреатом премії, що підтримує сучасну литовську новелістику](#)

Музейна справа

[До Реєстру Музейного фонду України вже внесли майже 123 тисячі експонатів. – Віра Перун](#)

[Свій чужий Ілля Рєпін: як нова виставка розбирається із суперечностями головного художника імперії. – Анна Лодигіна](#)

[10 простих кроків, які може зробити музей для деколонізації](#)

[Популяризація князівського роду та протидія москві: Острозький заповідник долучився до всеукраїнського форуму. – Галина Максимчук](#)

[На Кіровоградщині музей отримав близько 1,5 мільйона гривень на культурно-просвітницькі ініціативи. – Галина Шевченко](#)

[Латвія повернула Україні архівні документи XIX–XX століть, переміщені під час Другої світової війни. – Микита Кишиневський](#)

Читання

[Соцмережі можуть повертати людей до читання – експерти дослідження Gradus і Мінкульту](#)

Кадри

[За лаштунками виборів: хто очолить два львівські театри. \(І які дискусії супроводжують конкурси\). – Катерина Сліпченко](#)

[На захист Наталії Половинки та її школи. – Ліна Костенко](#)

Підтримка України у світі

Польський ПЕН-клуб засудив антиукраїнську кампанію в Польщі

У світовому кіно майже зникло «the Ukraine»: як змінюється мовне сприйняття України в масовій культурі. – Оксана Заблоцька

Пропутінський скрипаль Вадим Репін виступить у Любляні. – Оксана Мамченкова

Загальні питання

В Успенському соборі почали перекривати пошкоджену ударом рф покрівлю. – Дмитро Марценишин

Про це повідомили у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра». Водночас наголосили, що аварійне накриття покрівлі не є консервацією пам'ятки. Рішення щодо консервації та подальшої реставрації ухвалюватимуть після обстеження об'єкта та оцінки завданих руйнувань. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-v-uspenskomu-sobori-pochali-perekrivati-poshkodzhenu-udarom-rf-pokrivlyu>

Харківський художній музей просить допомоги після обстрілу. – Олексій Содома

Після російського удару Харківський художній музей звернувся до містян по допомогу. Зібрані кошти спрямують на консервацію пошкодженої будівлі. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/museum-help/>

Спадщина у вогні. росія систематично знищує пам'ятки під захистом ЮНЕСКО в Україні та заперечує атаки. – Костянтин Задирака, Олексій Півторак, Андрій Пилипенко, Маріанна Присяжнюк

Автори розповідають про системний характер російських атак, реакцію (і мовчання) міжнародних інституцій, а також пропагандистську машину, яка виправдовує кожен новий удар. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/39327/2026-06-18-spadshchyna-u-vogni-rosiya-systematychno-znyshchuie-pamyatky-pid-zakhystom-yunesko-v-ukraini-ta-zaperechuie-ataky/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Очільника проросійського каналу «Сфера» на Донеччині заочно засудили до 11 років ув'язнення. – Валерія Буняк

Директора проросійського телеканалу «Сфера» на тимчасово окупованій території Донеччини В. Меркулова заочно засуджено до 11 років ув'язнення з конфіскацією всього майна. Суд визнав його винним у колабораційній діяльності, а саме веденні інформаційної діяльності в співпраці з державою-агресором та/або її окупаційною адміністрацією (ч. 6 ст. 111-1 ККУ). Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250578/2026-06-18-ochilnyka-prorosiyskogo-kanalu-sfera-na-donechchyni-zaочно-zasudyly-do-11-rokiv-uvyaznennya/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

В Ізмаїлі планують встановити меморіальну дошку Івану Мазепі: що відомо про ініціативу. – Наталя Гаврилова

У місті Ізмаїл на Одещині планують встановити меморіальну дошку на честь гетьмана України Івана Мазепи. З такою ініціативою виступила Придунайська меморіальна комісія. Новий пам'ятний знак може з'явитися на

одній із центральних вулиць міста, яка вже носить ім'я державного діяча. Встановлення дошки є частиною процесу деколонізації міського простору, розповів член Придунайської меморіальної комісії ІДГУ, кандидат історичних наук І. Татаринів. «Протягом тривалого часу Ізмаїл, як і багато інших міст півдня України, був „зацементований” російськими імперськими та радянськими нарративами. Ці маркери довгі десятиліття нівелювали українську суб'єктність, насаджуючи чужі ідеологічні конструкції», – зазначив науковець. За словами історика, Мазепа є однією з ключових постатей української історії, який прагнув інтегрувати Україну до європейського політичного простору: «Це меценат, який прагнув вивести Україну на рівень провідних європейських держав. Його ім'я на століття стало синонімом визвольних змагань – термін „мазепинці” в українській традиції став маркером патріотизму та боротьби за державність та незалежність», – підкреслив історик. Також Татаринів зазначив, що постать Мазепи пов'язана із геополітичними процесами Нижнього Дунаю. За його словами, пам'ять про гетьмана зберегли в румунському місті Галац, де його було поховано після смерті. Там його ім'ям названо два міські мікрорайони, а також встановлено пам'ятник. Водночас, за словами історика, в Ізмаїлі тривалий час не існувало жодного нагадування про гетьмана. Першим кроком до зміни ситуації стало перейменування однієї з міських вулиць на його честь. «Якщо румунська сторона зберегла та монументалізувала цей пласт європейської історії, то в Ізмаїлі, який безпосередньо входив в орбіту подій козацької доби, донедавна не було жодного нагадування про гетьмана. Рішення про перейменування однієї з міських вулиць на честь Мазепи стало першим фундаментальним кроком до виправлення цієї несправедливості», – зауважив член Придунайської меморіальної комісії ІДГУ. Він додав, що в умовах повномасштабного вторгнення питання меморіалізації українських діячів має значення для формування історичної пам'яті молодого покоління: «Ми маємо чітко розуміти: молодь, яка зростає в Ізмаїлі, повинна ходити вулицями, що несуть імена українських Героїв, а не окупантів чи колонізаторів. Це питання національної безпеки та формування ідентичності». За словами Татаринова, Придунайська меморіальна комісія долучилася до розробки концепції майбутньої меморіальної дошки на честь гетьмана. На дошці планують розмістити портрет і герб Мазепи. Остаточне візуальне оформлення наразі перебуває на етапі експертного обговорення. Докладніше:

<https://suspilne.media/odesa/1332596-v-izmaili-planuut-vstanoviti-memorialnu-dosku-ivanu-mazepi-so-vidomo-pro-iniciativu/>

Креативні індустрії

Інклюзивний бренд Lady Di Atelier випустив колекцію-присвяту Соломії Крушельницькій. – Катерина Кадакова

Перше інклюзивне ательє в Україні Lady Di Atelier представило літню колекцію «Соло», присвячену одній із найвидатніших українських співачок С. Крушельницькій та силі внутрішнього голосу. «Для нас ця колекція стала продовженням дослідження української жіночої спадщини через постаті жінок, які формували культурну історію нашої країни. Минулого року ми розповідали

історію мандрівниці, письменниці та фотографки С. Яблонської. Цього сезону звернулися до С. Крушельницької – жінки, чий талант, праця та сила характеру дозволили українському голосу зазвучати на весь світ», – розповіли співзасновниці Lady Di Atelier Я. Янчак й І. Ляховенко. Візуальні мотиви «Соло» створено на основі робіт авторів бренда М. Калинчука, котрий має травму шийного хребця, і В. Насилевської, яка живе з порушенням опорно-рухового апарату. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/06/17/inkliuzyvnyy-brend-lady-di-atelier-vypustyv-kolektsiiu-prysviatu-solomii-krushelnytskiy/>

Благодійність

Гурт «Бумбокс» зібрав 10 млн гривень для військових під час двох концертів у Києві. – Микита Кишиневський

Український гурт «Бумбокс» зібрав 10 мільйонів гривень для допомоги військовим завдяки двом благодійним виступам на паркінгу столичного торговельного центру Blockbuster Mall. Докладніше:

<https://shotam.info/hurt-bumboks-zibrav-10-mln-hryven-dlia-viyskovykh-pid-chas-dvokh-kontsertiv-u-kyievi/>

Фестивалі

«Сцена5» проведе у Харкові фестиваль «Пляж № 2». – Олексій Содома
27 і 28 червня у Харкові пройде фестиваль «Пляж № 2», присвячений дню народження музичного простору «Сцена5»: три танцполи, лекторій, чайна, фудкорт, понад 20 митців з лайв-виступами, інсталяціями та візуальним мистецтвом. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/beach-2/>

Театр

Волинський театр ляльок представить виставку на міжнародній науково-практичній конференції

Команда Волинського академічного обласного театру ляльок вирушає до Німеччини, у місто Оснабрюк, щоб взяти участь у міжнародній науково-практичній конференції «Комічні персонажі в ляльковому театрі» та презентувати виставу «Волинський вертеп», створену на основі народних текстів. У межах конференції 18–19 червня режисерка театру К. Лавринець виступить із доповіддю «Архетип вертепного персонажа Козака у образі Луна як культурно-історичної спадщини Волинського академічного обласного театру ляльок». Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1080242-volinskii-teatr-lialyok-predstavit-vistavku-na-miznarodnii-naukovo-prakticnii-konferenciyi>

Візуальні мистецтва

Проект Living the War оголошує опенкол для фотографів. – Олексій Содома

Документальний проєкт Living the War запрошує молодих українських фотографів до участі у стипендіальній програмі на тему екології в умовах війни. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/nature-during-war/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Стало відомо де в Україні покажуть еротичну кінозбірку «Best Erotic Shorts-5»

Від 18 червня в кінотеатрах країни демонструватимуть найкращі еротичні історії з усього світу. Покази проходять у рамках фестивалю еротичного кіно «Best Erotic Shorts-5» у Києві, Одесі, Чернівцях, Вінниці, Дніпрі тощо. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/best-erotic-shorts-5-v-ukraini/>

Лауреат «Оскара» Матісс Кажя продюсуватиме нову стрічку автора «Ля Палісіади». – Дар'я Лобанок

Латвійський продюсер Матісс Кажя, лауреат премії «Оскар», який був співавтором сценарію та продюсером мультфільму «Потік», продюсуватиме фільм «Times New Roman» українського режисера Ф. Сотниченка. Компанія Trickster Pictures Кази стала партнером європейської копродукції. Головними продюсерками проєкту виступають Г. Криворчук (Viatel) та В. Сочивець і О. Чубко (Сучасне українське кіно). До виробництва картини також долучилися литовські продюсери Клементіна Ремейкайте та Лаурінас Барейша (afterschool), німецький продюсер Ганс Бройх (Superzoom Film) і нідерландська продюсерка Інеке Смітс (GoGoFilm). Події стрічки відбуваються після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Головний герой – київський художник Роман, який переживає кризу середнього віку, бореться з алкогольною залежністю та намагається подолати емоційне напруження через війну. Митцю пропонують проєкт-перформанс: тріо реконструкцій історичних вбивств українських політичних діячів, вигнаних до Європи. Художник, надихнувшись можливістю втекти з України, вирушає у подорож Європою. Головний герой досліджуватиме три політичні вбивства: С. Петлюри, Є. Коновальця і С. Бандери. Наразі фільм бере участь у пітчінг-програмі Трансільванського міжнародного кінофестивалю в Румунії, який триває з 12 по 21 червня. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/oskaronosniy-prodyuser-matiss-kaza-prodyusuye-film-times-new-roman-filipa-sotnichenka-315621/>

Зйомки в зоні відчуження та копродукція трьох країн: Мирослав Слабошпицький розповів про фільм «Радіоактивні». – Поліна Горлач

Український режисер М. Слабошпицький поділився новими подробицями свого майбутнього фільму «Радіоактивні», головну роль у якому виконає британський актор Клайв Овен – лауреат премій BAFTA та «Золотий глобус» і номінант на «Оскар». Проєкт, який створюють у копродукції України,

Австрії та Німеччини, позиціонують як «нуклеарний нуар». Зйомки стрічки заплановано на 2027 рік. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1333254-zjomki-v-zoni-vidcuzenna-ta-koprodukcija-troh-krain-miroslav-slabospickij-detalnise-pro-film-radioaktivni/>

Під час Одеського кінофестивалю відбудеться воркшоп про підготовку до написання сценарію. – Діана Горон

У межах індустрійної секції Film Industry Office XVII Одеського міжнародного кінофестивалю відбудеться чотириденний воркшоп, присвячений творчому процесу до початку написання сценарію (prewriting). Захід для 12 українських кінематографістів проведе європейська сценарна лабораторія «Less is More». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250569/2026-06-17-pid-chas-odeskogo-kinofestyvalyu-vidbudetsya-vorkshop-pro-pidgotovku-do-napysannya-stsenariyu/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

У Миколаєві для історичних об'єктів виготовлені інформаційні таблички зі шрифтом Брайля. – Микола Шмигін

Миколаївський обласний краєзнавчий музей отримав інформаційну табличку, яка містить відомості про заклад та режим роботи українською мовою і шрифтом Брайля. Табличку виготовлено та передано музею в межах реалізованого проєкту «Доступний Миколаїв: Урбанізація через інклюзивність», який втілила ініціативна група молоді ГО «Творити добро». Проєкт реалізовувався Громадською організацією «Десяте квітня» у партнерстві з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) та за підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва і розвитку Німеччини (BMZ) через державний банк розвитку KfW. У межах проєкту інформаційні таблички зі шрифтом Брайля було виготовлено для культурних, історичних та освітніх об'єктів Миколаєва. Мета – створення доступнішого міського середовища для людей з порушеннями зору та забезпечення можливості самостійно отримувати інформацію про установи й об'єкти культурної спадщини. Джерело:

<https://history.rayon.in.ua/news/1080397-u-mikolajevi-dlia-istoricnix-objektiv-vigotovleni-informaciini-tablicki-zi-sriftom-brailia>

Література. Книговидання

Ярослав Мельник став лавреатом премії, що підтримує сучасну литовську новелістику

Український і литовський письменник, філософ та критик Я. Мельник став лавреатом літературної премії Антанаса Вайчюлайтіса, повідомило медіа 15min із посиланням на Інститут литовської літератури та фольклору. Нагороду Мельнику присуджено за новелу «Ніхто не чекав жодного Джона», опубліковану в літературному журналі Metai у 2024 році в 11-му числі. Докладніше:

<https://chytomo.com/iaroslav-melnyk-stav-lavreatom-premii-shcho-pidtrymuie-suchasnu-lytovsku-novelistyku/>

Музейна справа

До Реєстру Музейного фонду України вже внесли майже 123 тисячі експонатів. – Віра Перун

До Реєстру Музейного фонду України вже приєдналися 466 музеїв, а співробітниками внесено в систему інформацію про 122 985 експонатів. Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Т. Бережна пояснила, що система допомагає державі зібрати єдину базу цінностей, відстежувати їх, зберігати інформацію про їхній стан та мінімізувати ризики втрат. Публічний портал реєстру відкриває нові можливості для дослідників, істориків, музейників та всіх, хто цікавиться культурною спадщиною України. Водночас сайт має просвітницько-розважальну складову. Кожен охочий може пройти тематичні вікторини, які підготували українські музеї, перевірити знання з історії чи мистецтва та дізнатися більше про унікальні предмети фонду. Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/06/17/745892_reiestru_muzeynogo_fondu.html

Свій чужий Ілля Рєпін: як нова виставка розбирається із суперечностями головного художника імперії. – Анна Лодигіна

«У Національному музеї „Київська картинна галерея” відкрилась виставка „Ілля Рєпін. Реаліст і мрійник”. Востаннє роботи художника тут демонстрували в 2013 році. Правда, тоді інституція називалась Національним музеєм російського мистецтва, а Рєпіна представляли одним з найвидатніших майстрів російського живопису. Розв'язана росією війна та деколонізаційні процеси, що розпочалися після цього, підштовхнули адміністрацію та команду музею переосмислити не тільки свою назву, яку вони носили з 1936 року, тобто від початку Великого терору в Україні, а й позиціонування спадщини, помітне місце в якій займає зібрання творів І. Рєпіна – найбільше в Україні. Що переважило у житті й творчості художника: Чугуїв, де він народився, чи Петербург, де вчився й реалізувався, імперська кар'єра чи українські зв'язки й теми, реалії буття чи українські мрії? Поміркувати над цими запитаннями команда музею спершу запросила коло дослідників, серед яких наукові співробітники Художньо-меморіального музею І. Ю. Рєпіна в Чугуєві, членів ГО „Краєзнавчо-культурне товариство Д. І. Яворницького”, артменеджера та колишнього директора Українського музею в Нью-Йорку Пітера Дорошенка і літературознавця О. Ільницького, відомого зокрема своєю книгою про ідентичність М. Гоголя. Виставка в музеї є частиною цього науково-дослідницького проєкту, що має назву Pro et Contra та в перекладі з латини означає „за і проти”. Напрацювання експертів музей видасть в ілюстрованій збірці. А тим часом пильніше придивитися до творчості одного з найуспішніших художників Російської імперії, який народився в Україні, кураторки В. Величко й О. Підсуха запрошують публіку». Авторка ділиться своїми враженнями після виставки. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/vistavka-illya-ryepin-realist-i-mriynik-vidkrilas-u-kijivskiy-kartinniy-galereji-315619/>

10 простих кроків, які може зробити музей для деколонізації

«Деколонізація може звучати як велика складна теорія, до якої треба спершу дорости. Та насправді вона починається з дуже конкретних речей – рядка в обліковому записі, підпису під експонатом, назви на етикетці. Автори українського видання посібника „Сприяння деколонізації в музеях: Україна у фокусі” підкреслюють ці малі кроки та говорять про деколонізацію як про щоденну професійну практику. Спеціально для Суспільне Культура вони пропонують виконати десять простих дій, з яких може почати будь-який музей, галерея, архів чи бібліотека – навіть без окремого бюджету й великої команди. Жоден із цих кроків не вимагає завершити деколонізацію „раз і назавжди” – це й неможливо, адже це безперервний процес, в якому головне – не зупинитися». Посібник «Сприяння деколонізації в музеях: Україна у фокусі» – результат співпраці Українського інституту, ICOM UK, ICOM Ukraine та Асоціації музеїв (Велика Британія) за підтримки Британської Ради. Його можна безкоштовно завантажити. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1332982-10-prostih-krokov-aki-moze-zrobiti-muzej-dla-dekolonizacii/>

Популяризація князівського роду та протидія москві: Острозький заповідник долучився до всеукраїнського форуму. – Галина Максимчук

Представники Державного історико-культурного заповідника Острога взяли участь у Всеукраїнському краєзнавчому форумі «Епоха князів Острозьких», який відбувся у Звягелі в рамках Міжнародної науково-практичної краєзнавчої конференції «Українські та європейські громади: історичний досвід та сучасні виклики». Важливою подією форуму стало підписання Декларації про збереження та популяризацію спадщини князів Острозьких. Документ засвідчує готовність наукових, культурних та освітніх інституцій об'єднати зусилля задля дослідження, збереження та популяризації історичної спадщини одного з найвпливовіших родів Східної Європи. Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/1080354-populiarizaciia-kniazivskogo-rodu-ta-protidiia-moskvi-ostrozkii-zapovidnik-dolucivsia-do-vseukrayinskogo-forumu>

На Кіровоградщині музей отримав близько 1,5 мільйона гривень на культурно-просвітницькі ініціативи. – Галина Шевченко

Центральноукраїнський обласний краєзнавчий музей отримав грант на втілення проєкту «Ім'я, що об'єднує: Кропивницький і громада». Саме він став переможцем грантової програми та отримав фінансування на втілення комплексу культурно-просвітницьких ініціатив. Реалізація проєкту відбуватиметься на базі Меморіального музею Марка Кропивницького – відділу Центральноукраїнського обласного краєзнавчого музею. Головна мета – посилити інтерес громади до історії рідного краю та зміцнити місцеву ідентичність через сучасні культурні формати. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/1080187-na-kirovogradshhini-muzei-otrimav-blizko-15-miliona-griven-na-kulturno-prosvitnicki-iniciativi>

Латвія повернула Україні архівні документи XIX–XX століть, переміщені під час Другої світової війни. – Микита Кишиневський

Латвія передала Україні пакет історичних документів, які потрапили за кордон під час Другої світової війни і десятиліттями зберігалися в архівних фондах Риги. Матеріали охоплюють другу половину XIX – першу половину XX століття. Вони пов'язані з чотирма регіонами: Івано-Франківською, Львівською, Одеською та Волинською областями. Серед них є звіти, довідки, парафіяльні реєстри, креслення молитовного дому, а також документи євангелічно-лютеранських громад, шкіл і німецьких поселенських громад. Рішення про повернення латвійські архівісти ухвалили після дослідження власних фондів: з'ясували походження документів і визнали, що вони належать Україні. Джерело:

<https://shotam.info/latvija-povernula-ukraini-arkhivni-dokumenty-xix-xx-stolit-peremishcheni-pid-chas-druhoi-svitovoi-viyny/>

Читання

Соцмережі можуть повертати людей до читання – експерти дослідження Gradus і Мінкульту

Книжковий контент у соцмережах, відеоогляди, добірки книжок і екранізації можуть ставати точкою входу в читання для людей, які раніше не читали регулярно або повернулися до книжок після тривалої перерви. Про це йдеться в аналітичному звіті Gradus Research і Міністерства культури України «Дослідження інструментів залучення читачів книжок в Україні». Докладніше:

<https://chytomo.com/sotsmerezhi-mozhut-povertaty-liudej-do-chytannia-eksperty-doslidzhennia-gradus-i-minkultu/>

Кадри

За лаштунками виборів: хто очолить два львівські театри. (І які дискусії супроводжують конкурси). – Катерина Сліпченко

22 червня у двох львівських театрах має відбутися конкурс на посаду директора-художнього керівника. 12 травня управління культури Львівської міської ради оголосило конкурс у театрі «Воскресіння» та театральному центрі «Слово і голос». У першому на посаду претендує п'ять кандидатів, у другому претендентів двоє. Докладніше:

https://zaxid.net/za-lashtunkami-viboru-hto-keruvatime-teatrami-slovo-i-golos-ta-voskresinnya_n1639493

На захист Наталії Половинки та її школи. – Ліна Костенко

Авторка, українська поетеса-шістдесятниця, письменниця, дисидентка, лауреатка Шевченківської премії, виступає на підтримку кандидатки на посаду директора-художнього керівника театального центру «Слово і голос». Докладніше:

<https://espresso.tv/poglyad-na-zakhist-natalii-polovinki-ta-ii-shkoli>

Підтримка України у світі

Польський ПЕН-клуб засудив антиукраїнську кампанію в Польщі

Польський ПЕН-клуб виступив із заявою проти антиукраїнської кампанії у Польщі та закликав владу й громадянське суспільство ефективніше захищати українську громаду від наклепів, неприязні й упереджень. Докладніше:

<https://chytomo.com/polskyj-pen-klub-zasudyv-antyukrainsku-kampaniiu-v-polshchi/>

У світовому кіно майже зникло «the Ukraine»: як змінюється мовне сприйняття України в масовій культурі. – Оксана Заблоцька

Видання Texty.org проаналізувало корпус OPUS OpenSubtitles – понад 62 ГБ англomовних субтитрів до 2023 року. З нього були витягнуті всі згадки про Ukraine та Ukrainian від 1991 року. У вибірці потрапили понад 5000 згадок у близько 1500 унікальних фільмах і серіалах, включно з трилерами, драмами, комедіями, реаліті-шоу та сатиричними програмами – тобто контентом, де найчастіше закріплюються культурні стереотипи. Один із ключових результатів дослідження – динаміка вживання формулювання «the Ukraine» у порівнянні з «Ukraine». У 1990-х і 2000-х роках «the Ukraine» («на Україні») було поширеним у маскультурі. Це відображало тодішню оптику, в якій Україна часто сприймалася не як окрема держава, а як частина пострадянського простору або географічна територія без чіткої політичної суб'єктності. Після 2010 року ця форма починає стрімко зникати з ужитку в кіно та телебаченні. У сучасних серіалах і фільмах вона майже повністю витіснена нейтральним «Ukraine» – це маркер поступового визнання країни як незалежної держави у глобальному культурному просторі. Окрім мовної динаміки, дослідження показує, в яких саме образах Україна найчастіше з'являється у світовому кіно. На основі тематичної кластеризації згадок (метод BERTopic) було виділено понад 50 тематичних груп. Серед ключових: українські жінки як об'єкт стереотипізації – образи, пов'язані з сексуалізацією, торгівлею людьми або «нареченими з-за кордону» в реаліті-шоу; Україна як кримінальний простір – згадки про «українську мафію», пострадянську злочинність, нелегальні мережі та зброю; Україна як елемент війни та геополітики – сюжети про ядерні загрози, шпигунство, кіберзлочинність і міжнародні конфлікти; Україна як фон або «екзотика». Окремо зазначають, що ці кластери часто перетинаються: та сама згадка може одночасно відтворювати кілька стереотипів – наприклад, про міграцію, кримінал і маргіналізацію. Після 2014 року в маскультурі зростає кількість згадок про Україну в контексті війни. Після 2022-го ця тенденція посилюється: Україну дедалі частіше представлено як частину глобального інформаційного простору – через новини про обстріли, біженців і військові події, що звучать фоном у сценах. Джерело:

<https://suspilne.media/culture/1333028-u-svitovomu-kino-majze-zniklo-ukraine-ak-zminuetsa-movne-sprijnatta-ukraini-v-masovij-kulturi/>

Пропутінський скрипаль Вадим Репін виступить у Любляні. – Оксана Мамченкова

«Посольству України в Республіці Словенія відомо про запланований виступ В. Репіна в рамках Ljubljana Festival 2026. Наразі ми опрацьовуємо це питання та здійснюємо відповідні кроки у межах компетенції дипломатичної установи», – йдеться у відповіді посольства на запит. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/18/746020_proputinskiy_skripal_vadim_repin.html

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm